

UNIVERSITAS HELSINGIENSIS

Virkaanastujaiset Professorsinstallation

Helsingin yliopiston kanslerilla on kunnia kutsua Teidät kuulemaan yliopiston uusia professoreita ja juhlimaan kesän alkua yliopiston päärakennukseen

Aleksanterinkatu 5

keskiviikkona 28.5.2008

klo 14.30 – 18.00

Kanslern för Helsingfors universitet har äran inbjudat Er att lyssna på universitetets nya professorer och fira sommarens ankomst i universitetets huvudbyggnad vid Alexandersgatan 5

onsdagen den 28 maj 2008

kl. 14.30 – 18.00

Ohjelma | Program

Virkaanastujaisluennot Installationsföreläsningar

Ennen luentoa tiedekunnan dekaani / varadekaani esittelee virkaanastuvan professorin. Luentojen välissä on lyhyt tauko, jolloin kuulijat voivat vaihtaa saleja.

Innan föreläsningen börjar presenteras installanden av fakultetens dekanus / prodekanus. Mellan föreläsningarna hålls en kort paus, varvid åhörarna kan byta sal.

Pieni juhlasali (uusi puoli, 4. krs) ■ Lilla festsalen (nya sidan, 4 vån)

- 14.45 Päihdelääketieteen professori Hannu Alho: Lainehtiva malja - viiniä, terveydeksikö? / Dekaanin Kimmo Kontula
- 15.15 Kardiovaskulaarisen ja metabolisen farmakologian professori Eero Mervaala: Sydän- ja verisuonitautien lääkehoidon haasteet / Dekaanin Kimmo Kontula

Sali 5 (uusi puoli, 3. krs) ■ Sal 5 (nya sidan, 3 vån)

- 14.45 Tilastotieteen, erityisesti yhteiskuntatilastotieteen professori Risto Lehtonen: Yhteiskuntatilastotieteen rajoja etsimässä / Dekaanin Hannu Niemi
- 15.15 Venäläisen filosofian ja aatehistorian professori Vesa Oittinen: Venäläinen filosofia - identiteetin etsintää, vaihtoehtoja, avantgardea / Dekaanin Ulla-Maija Kulonen

Sali 12 (uusi puoli, 3. krs) ■ Sal 12 (nya sidan, 3 vån)

- 14.45 Eläinlääketieteellisen anatomian professori Antti Iivanainen: Nautakaksoiset eläinlääketieteellisenä tutkimusmallina / Dekaanin Antti Sukura

Ohjelma | Program

Virkaanastujaiset juhlasalissa klo 16.00
Installation i solennitetssalen kl. 16.00

Virkaanastujaiskulkue juhlasaliin (Kansleri, rehtorit, hallintojohtaja, dekaanit ja virkaanastuvat professorit) ■ Procession in i solennitetssalen (Kansler, rektorena, förvaltningsdirektören, dekanerna och installandi)

Akademiska Damkören Lyran/Akademiska Sångföreningen

Suom. kansanlaulu:	Pojjaat
J. Kankainen/S. Selja:	Sävel
Prins Gustaf/H. Säterberg:	Studentsång

Kansleri Kari Raivion puhe ■ Tal av kansler Kari Raivio

Virkaanastujaisluento ■ Installationsföreläsning
Pieneläinkirurgian professori Outi Laitinen-Vapaavuori:
Modernin pieneläinkirurgian mahdollisuudet

Kansleri luovuttaa nimittämiskirjat virkaanastuville ■ Kanslern överlämnar utnämningssbrevet till installandi

Akademiska Damkören Lyran/Akademiska Sångföreningen

Trad./J.G. von Salis-Seewis:	Frühlingslied
N-E. Fougstedt/N. Ferlin:	I Folkviseton

■ ■ ■

Juhlan jälkeen tarjoilua opettajien lehtisalissa
Efter den festliga installationen serveras förfriskningar i lärarnas tidningssal

Tervetuloa virkaanastujaisiin ■ Välkomna till installationen

LAATU KUNNIAAN!

Pienen maan näkökulmasta on aika masentavaa, kuinka suuri merkitys nuppiluvulla on eri maiden kansainväliseen painoarvoon. Maailmanpolitiikkaa ja kauppaa dominoivat G8 ja Kiina. Euroopan Unionissa tahdin määräävät suuret jäsenmaat, jotka voivat seurauksia pelkäämättä rikkoa yhteisiä sopimuksia.

Kulttuurivallankumouksen päättyessä vuonna 1976 Kiinan yliopistoissa oli alle 50 000 opiskelijaa. Nyt heitä on lähes 20 miljoonaa, ja joka vuosi yliopisto-opinnot aloittaa Suomen väkiluvun suuruisen joukko. Koulutuksen arvostus on suurta, opinnot otetaan tosissaan, ja valtio pyrkii erityisrahoituksella auttamaan kymmenkunta yliopistoa maailman kärkeen.

Suomessa on viime vuosikymmeninä haluttu nostaa väestön keskimääräistä koulutustasoa. Sen seurauksena yliopistot ovat merkittävästi parantaneet tuottavuuttaan, jos sitä mitataan maisterin ja tohtorin tutkintojen lukumäärillä. Tämä ei ole hämmästyttävää, sillä rahoitus on pääosin jaettu määrällisten tutkintotavoitteiden perusteella. Laadun perään ei kukaan ole kysellyt, vaan se on jätetty kunkin yliopiston omalle vastuulle. Niinpä Suomen yliopistolaitos on kehittynyt kohti tasapäistä keskinkertaisuutta.

Kuten monessa muussakin maassa, yliopistomme ovat juuri nyt myllerryksessä. Yliopistolakia uusiin, rakenteita kehitetään, rahanjakomalleja uudistetaan ja Suomeen synnytetään lisäksi uusi uljas innovaatioyliopisto. Näistä erityisen tärkeä on rahanjakomalli. Yliopistot voivat näet toimia hyvinkin erilaisissa juridisissa puitteissa ja niiden hallinnolliset rakenteet voivat vaihdella suuresti ilman, että ruohonjuuritason toiminta kärsii. Sen sijaan rahoituksen periaatteet ohjaavat toimintaa. Jos määrä on ratkaisevaa, määrälliset tavoitteet täyttyvät. Jos sen sijaan kilpaillaan laadulla, yliopistojen toiminta painottuu niiden vahvuusalueille, syntyy aitoa profiloitumista ja mahdollisuudet menestykseen myös kansainvälisesti.

Opetusministeri Sarkomaa on ilahduttavasti julistanut, että laatu tulee uudistuvassa yliopistolaitoksessa olemaan tärkein tavoite. Sitä varten ollaan etsimässä mittareita, jotka kätevästi voitaisiin sijoittaa rahanjakomalliin laatua kuvaamaan ja siitä palkitsemaan. Tehtävä on opetusministeriön kelpo virkamiehille haastava, sillä maailman viisaimmat tieteen ja koulutuksen tutkijat eivät ole keksineet kaikille tieteenaloille soveltuvia laatukriteereitä. Aina on päädytty siihen, että vertaisarviointi on ongelmistaan huolimatta paras keino laadun varmentamiseen. Siinä erilaiset bibliometriset ja muut mittarit ovat hyödyksi, mutta vain apuvälineinä.

Professorit edustavat varmennettua laatua, sillä heidän nimitysprosessissaan tieteellisillä asiantuntijoilla on tärkeä, joskus liiankin dominoiva rooli. Toisaalta juuri professoreiden harteille lankeaa päävastuu tutkimuksen ja opetuksen laadusta omalla tieteenalallaan ja omassa toimintaympäristössään. Virkaanastujaisluento antaa mahdollisuuden ohjelmanjulistukseen, jossa uusi professori voi viestittää omia näkemyksiään alansa kehityksestä. Toivon, että nyt virkaansa astuvat Helsingin yliopiston uudet professorit ottavat tutkimuksen ja opetuksen laadun sydämen asiakseen.

Pienen maan ainoa pelastus on laatu, jonka turvin voi pärjätä tutkimuksen, talouden ja kulttuurin kansainvälisillä kilpakentillä.

Tervetuloa huippuyliopiston virkaanastujaisiin!

Kansleri ■ Kansler
Kari Raivio

Antti Iivanainen

on syntynyt Siilinjärvellä 8.6.1963 ja kirjoittanut ylioppilaaksi Alppilan lukiosta 1982. Hän valmistui eläinlääketieteen lisensiaatiksi 1988 Eläinlääketieteellisestä korkeakoulusta. Hänet on laillistettu eläinlääkäriksi Suomessa 1988 ja Ruotsissa 1997. Hän väitteli eläinlääketieteen tohtoriksi Helsingin yliopistossa vuonna 1998, ja hänet nimitettiin solu- ja molekyylibiologian dosentiksi Helsingin yliopistoon 2005.

Antti Iivanainen on työskennellyt kunnaneläinlääkärinä sekä poronlihan tarkastus-eläinlääkärinä Sallassa 1990 - 1992, tutkijana Oulun yliopistossa ja Biocenter Oulussa 1992 - 1995 sekä Karoliinisessa Instituutissa Tukholmassa 1995 - 1998, eläinlääketieteellisen anatomian assistenttina ja yliasistenttina sekä tutkijatohtorina Helsingin yliopistossa 1998 - 2002, määräaikaisena biokemian ja solu- ja molekyylibiologian professorina Helsingin yliopistossa 2002 - 2006, määräaikaisena eläinlääketieteellisen anatomian professorina Helsingin yliopistossa 2006 - 2007.

Antti Iivanaisen tieteellisen tutkimustyön pääkohteita ovat olleet tyvikalvojen molekyylibiologia sekä solujen erilaistuminen ja kasvun säätely. Viime vuosina päähuomio on kiinnittynyt verisolujen esiasteiden sekä B-lymfosyyttien migraation, solukasvun ja erilaistumisen säätelyyn märehtijöillä *in vivo*. Tutkimuksissa on hyödynnetty erimunaisilla nautakaksoilla yleisesti esiintyvää luuydinkimerismiä.

Helsingin yliopiston kansleri nimitti dosentti, eläinlääketieteen tohtori Antti Iivanaisen eläinlääketieteellisen anatomian professorin virkaan 1.1.2008 alkaen.

Hannu Alho

on syntynyt Helsingissä 5.12.1951, kirjoittanut ylioppilaaksi Rauman Lyseosta 1972, valmistunut lääketieteen lisensiaatiksi Tampereen yliopistosta 1981 ja lääketieteen tohtoriksi 1984. Hänet nimitettiin neurobiologian dosentiksi Tampereen yliopistoon 1988, neurofarmakologian dosentiksi Turun yliopistoon 1999 ja Helsingin yliopistoon päihdelääketieteen dosentiksi 2003.

Alho on toiminut Yhdysvalloissa vierailevana tutkijana National Institute of Mental Healthissa ja Georgetownin yliopiston apulaisprofessorina 1984 - 1990, Suomen Akatemian nuorempana ja vanhempana tutkijana 1990 - 1995 ja opetustehtävissä sekä yliasistenttina Tampereen yliopistossa 1984 - 1996. Vuodesta 1996 lähtien Alho on työskennellyt Kansanterveyslaitoksen mielenterveyden- ja alkoholitutkimusosaston erikoistutkijana sekä yksikön johtajana vuodesta 2006. Päihdelääketieteen erikoispätevyys hän sai 2001. Lisäksi Alho on toiminut erikoislääkärinä ja alkoholisairauksien ylilääkärinä 2002 alkaen HUS/HYKS -sairaaloissa. Alho on toiminut Päihdelääketieteen yhdistyksen puheenjohtajana vuodesta 2002 alkaen sekä International Society for Addiction Medicine -yhdistyksen varapresidenttinä 2006 alkaen. Hän on toiminut kutsuttuna asiantuntijana WHO:n opiaattiriippuvuuden käypä hoito työryhmässä.

Alhon tutkimuksen pääkohteena on ollut keskushermosto ja sen neurobiologiset säätelytekijät ja bentsodiatzepiinireseptorien säätelyyn vaikuttavat tekijät. Nykyisin Alhon tutkimus keskittyy päihdekäyttöön liittyvien terveyshaittojen, päihdehaittojen ennaltaehkäisyyn ja päihderiippuvuuden hoitotutkimuksiin. Alho on julkaissut tähän mennessä 147 alkuperäisjulkaisua.

Helsingin yliopiston kansleri nimitti dosentti, lääketieteen tohtori Hannu Alhon päihdelääketieteen professorin virkaan 1.1.2008 lukien.

Outi Laitinen-Vapaavuori

on syntynyt Hämeenlinnassa 11.12.1959 ja kirjoittanut ylioppilaaksi Hämeenlinnan Yhteiskoulun lukiosta 1978. Hän valmistui eläinlääketieteen lisensiaatiksi Eläinlääketieteellisestä korkeakoulusta Helsingissä 1985 ja väitteli eläinlääketieteen tohtoriksi 1994. Outi Laitinen-Vapaavuori valmistui pieneläinsairauksien erikoiseläinlääkäriksi 1990. Vuonna 1997 hän suoritti ensimmäisenä suomalaisena eurooppalaisen pieneläinkirurgian erikoistumistutkinnon (Diplomate European College of Veterinary Surgeons). Hänet nimitettiin eläinlääketieteellisen kirurgian dosentiksi Helsingin yliopistoon 2002.

Outi Laitinen-Vapaavuori on työskennellyt Eläinlääketieteellisessä korkeakoulussa ja Helsingin Yliopistollisessa eläinsairaalassa klinikkaeläinlääkärinä ja vs. yliassistenttina 1985 - 2000. Hän on työskennellyt pieneläinkirurgina USA:ssa 1995 - 1996 (Michigan State University) ja 1998 - 1999 (University of Pennsylvania). Outi Laitinen-Vapaavuori toimi eläinlääketieteellisen tiedekunnan Viikkiin siirron suunnittelijana 2000 - 2001 ja Yliopistollisen eläinsairaalan johtajana 2002 - 2006.

Outi Laitinen-Vapaavuori on tutkinut kokeellisesti biodegradioituvia, elimistössä liukenevia materiaaleja ja niiden soveltuvuutta erityyppisten murtumien korjauksessa. Tämän ohella hän on keskittynyt tutkimustyössään kokeelliseen välilevyvaurioiden kuvantamiseen. Kliinisinä tutkimuskohteina hänellä ovat erityisesti olleet koirien erilaiset ortopediset ongelmat.

Helsingin yliopiston kansleri nimitti dosentti, eläinlääketieteen tohtori Outi Laitinen-Vapaavuoren pieneläinkirurgian professorin virkaan 1.1.2008 alkaen.

Eero Mervaala

on syntynyt Helsingissä 17.5.1962 ja kirjoittanut ylioppilaaksi Helsingin Suomalaisesta Yhteiskoulusta 1981. Hän valmistui lääketieteen lisensiaatiksi vuonna 1988 ja väitteli lääketieteen tohtoriksi vuonna 1996 Helsingin yliopistosta. Eero Mervaala nimitettiin Helsingin yliopiston farmakologian dosentiksi 1999.

Eero Mervaala on toiminut Helsingin yliopiston farmakologian assistenttina 1990 - 1996 sekä farmakologian apulaisopettajana 1996 - 1997. Vuosina 1997 - 1999 hän oli Alexander von Humboldt -stipendiaattina Saksassa. Eero Mervaala toimi Helsingin yliopiston Biolääketieteen laitoksessa Suomen Akatemian tutkijatohtorina vuosina 1999 - 2002 sekä yliopistonlehtorina ja tutkimusryhmän johtajana 2002 - 2006. Vuonna 2006 Eero Mervaala nimitettiin farmakologian professoriksi Kuopion yliopistoon, missä virassa hän toimi vuoteen 2008 asti. Eero Mervaala on Suomen Verenpaineyhdistyksen varapuheenjohtaja ja Suomen Kardiologisen Seuran lääkehoitojaoksen puheenjohtaja.

Eero Mervaalan johtaman tutkimusryhmän keskeinen tutkimusalue on sydän- ja verisuonitautien patofysiologia ja farmakologia. Tutkimuksessa selvitetään erityisesti kohonneen verenpaineen aiheuttamien kohde-elinvaurioiden syntymekanismeja sekä ravintotekijöiden ja lääkeaineiden mahdollisuuksia tautitilojen ennaltaehkäisyssä ja hoidossa.

Helsingin yliopiston kansleri nimitti professori, lääketieteen tohtori Eero Mervaalan kardiiovaskulaarisen ja metabolisen farmakologian professorin virkaan 1.2.2008 lukien.

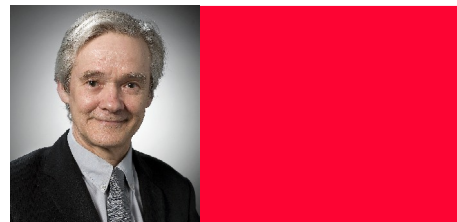
Risto Lehtonen

on syntynyt Jyväskylässä vuonna 1948 ja tullut ylioppilaaksi Jyväskylän Lyseosta vuonna 1967. Hän valmistui filosofian maisteriksi, pääaineenaan tilastotiede, Jyväskylän yliopistosta vuonna 1976 ja filosofian lisensiaatiksi samasta yliopistosta vuonna 1982. Tohtorintutkinnon hän suoritti vuonna 1991 niin ikään Jyväskylän yliopistossa. Vuonna 1994 hänet nimitettiin tilastotieteen dosentiksi Jyväskylän yliopistoon ja sosiaalipolitiikan dosentiksi Helsingin yliopistoon.

Tällä hetkellä Risto Lehtonen työskentelee Helsingin yliopiston ja Tilastokeskuksen yhteisesti rahoittamana tilastotieteen osa-aikaisena professorina. Hän työskentelee myös Kelassa osa-aikaisena tutkimusprofessorina. Risto Lehtonen on toiminut Jyväskylän yliopistossa kutsuttuna tilastotieteen määräaikaisena professorina vuosina 2001 - 2005. Hän on toiminut Tilastokeskuksen tieteellisenä johtajana ja tilastajohtajana vuosina 1996 - 2001. Kelan tutkijana hän työskenteli vuodesta 1981 vuoden 1995 loppuun.

Risto Lehtosen tutkimustoiminta tilastotieteessä kohdistuu malliavusteiseen estimointiin eli tilastollisten mallien sovelluksiin äärellisiä perusjoukkoja koskevassa päätelyssä. Keskeisiä ovat tilanteet, joissa otosaineiston ohella on käytettävissä perusjoukkoa koskevaa rekisteriperusteista aineistoa. Nykyisin pääasiallinen tutkimusala on ns. pienalue-estimoinnin metodiikassa. Menetelmillä on sovellusalueita varsinkin yhteiskuntatutkimuksen piirissä ja virallisessa tilastotoimessa. Oman alan oppikirja- ja julkaisu-tuotannon ohella kansainvälinen tutkimus- ja opetustyö on keskeinen aktiviteetti.

Helsingin yliopiston kansleri nimitti kutsusta dosentti, filosofian tohtori Risto Lehtosen tilastotieteen, erityisesti yhteiskuntatilastotieteen professorin osa-aikaiseen (65%) määräajaksi täytettävään virkaan ajaksi 1.3.2008 - 31.12.2012.

Vesa Oittinen

on syntynyt Turussa 25.10.1951 ja kirjoittanut ylioppilaaksi vuonna 1971. Hän valmistui filosofian lisensiaatiksi Oulun yliopistosta vuonna 1990 ja väitteli filosofian tohtoriksi Oulun yliopistossa vuonna 1994 aiheesta "Spinozistische Dialektik. Zur Spinoza-Interpretation des französischen Strukturalismus und Poststrukturalismus". Hänet nimitettiin filosofian historian dosentiksi Helsingin yliopistoon vuonna 1996 ja Tampereen yliopistoon vuonna 2007.

Vesa Oittinen on työskennellyt mm. J.V. Snellmanin koottujen teosten toimituskunnassa eri ajanjaksoina vuosina 1985 - 1996, tutkijana Uumajan yliopiston historian opintojen laitoksella vuosina 1999 - 2000, Helsingin yliopiston Aleksanteri-instituutissa eri ajanjaksoina vuosina 2004 - 2008 ja Suomen Akatemian tutkijana vuosina 2000 - 2006.

Vesa Oittisen tutkimustyö on keskittynyt saksalaiseen, pohjoismaiseen ja ennen kaikkea venäläiseen/neuvostoliittolaiseen filosofian historiaan. Tutkimusten painopiste on tällä hetkellä venäläisessä filosofiassa ja Venäjän aatehistoriassa. Hänen viimeisimpiä julkaisujaan ovat mm. Spinoza in Nordic Countries - Spinoza im Norden (ed. 2004), Marx ja Venäjä (toim. 2007) ja Venäjä ja Eurooppa (toim. 2008). Vesa Oittinen on kirjoittanut lukuisia artikkeleita kansainvälisiin julkaisuihin.

Helsingin yliopiston kansleri nimitti kutsusta dosentti, filosofian tohtori Vesa Oittisen venäläisen filosofian ja aatehistorian professorin määräaikaiseen virkaan ajaksi 1.4.2008 - 31.3.2013.

www.helsinki.fi/yliopisto

